

Nr 653.

Av herr **Spångberg m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 343, angående skattegrupperingen m. m.

I proposition nr 343 lämnar finansministern en redogörelse för de av dyrortskommittén framlagda förslagen och de synpunkter, som framkommit vid remissbehandlingen, samt angiver sin uppfattning beträffande nämnda frågor under framhållande av att sålunda bereda riksdagen tillfälle att taga ställning till desamma. Rörande tidpunkten, då en lönereglering med en ny allmän dyrortsgruppering kan genomföras, framgår av propositionen, »att prisinsamlingen och det egentliga grupperingsarbetet skulle, under förutsättning av en ytterligare pressning av tidsmarginalerna i jämförelse med vad som skett vid tidigare grupperingar, kunna färdigställas på sådan tid, att den nya grupperingen kunde träda i kraft den 1 juli 1947».

Då dyrortsgrupperingen genomfördes år 1920 förutsattes att omgrupperingar skulle ske med vissa jämna mellanrum, så att relationerna i levnadskostnadsavseende uppehölls mellan de olika orterna. Sådan har även företagits åren 1925, 1931 och 1935. En ny omgruppering skulle ha gjorts år 1940 men har uppskjutits det ena året efter det andra. Sålunda har det nu gått tio år sedan senaste omgrupperingen genomfördes. Under denna tid av allmän och kraftig prisstegring ha levnadskostnaderna på de »lägre dyrorterna» stigit så kraftigt, att spänningen i prisläget mellan billigaste och dyraste orter pressats samman från 48 till 27 procent enligt socialstyrelsens beräkningar år 1941. Av 1943 års dyrortskommittés beräkningar framgår, att en ytterligare kraftig sammanpressning ägt rum fram till år 1944. Sålunda representerades levnadskostnaderna år 1941 på den billigaste orten av ett belopp mellan 3 800—3 900 kronor och på den dyraste orten av 5 200—5 300 kronor. Mot indextalet 1 001 på den dyraste orten svarade ungefär talet 734 på den billigaste. Beräkningar efter samma metod visa — med undantag för en enda ort — att de billigaste orterna år 1944 representeras av levnadskostnadsbelopp på mellan 4 300—4 400 kronor mot dyraste ortens 5 500—5 600 kronor, eller 22 procents skillnad mellan dyraste och billigaste orter. Det är naturligt att förhållandet av omgrupperingen utlöst ett allmänt missnöje inom de lägst placerade dyrorterna. Då, som framgår av propositionen, Kungl. Maj:t nu räknar med att det nya löne- och dyrortsförslaget ej kan träda i kraft före den 1 juli 1947, är en provisorisk åtgärd, i syfte att kompensera sammanpressningen av levnadskostnaderna mellan de olika dyrorterna, påkallad. Utgår man från att Stockholm erhållit en riktig placering på dyrortsskalan, borde det knappast möta några större svårigheter att genomföra ett dylikt provisorium. Lämpligast torde detta kunna ordnas genom att varje ort beräknas erhålla sådana tillägg, som motsvara

skillnaden mellan nuvarande placering i dyrortshänseende och den dyrortsgrupp, som svarar mot för orten gällande indextal.

Med hänvisning till vad här anförts hemställa vi,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 343 måtte uttala som sin mening, att Kungl. Maj:t, i väntan på den kommande löne- och dyrortsregleringen, bör för riksdagen framlägga sådant förslag till provisoriskt ordnande av dyrortsgrupperingsfrågan, att de olika orterna i lönehänseende komma att motsvara för orterna konstaterade indextal med hänsyn till prisstegringen och den därigenom minskade skillnaden i levnadskostnaderna.

Stockholm den 3 november 1945.

Aug. Spångberg.

Fritz Persson.

Einar Johansson.

H. E. Nordström
i Torsby.

Edvin Gustafsson
i Bogla.

Lars Lindahl.
